

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.	
Egy évre . . . 10 kor. — fill.		Fél évre . . . 8 . . . — .	
Fél évre . . . 5 . . . — .		Negyed évre . . . 4 . . . — .	
Negyed évre . . . 2 . . . 50 .		Egy óra . . . 1 . . . 70 .	
Egy óra . . . 1 . . . — .		Egyes szám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **II. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden számon 4 fillér.

Nyílt tevé.

Azokhoz a kerületekhez szólok, melyekbe megígértem, hogy elmegyek.

A tulfeszített munka és a tulzott fáradtság ágyba döntöttek, tehát lehetetlen ígéretemet beváltanom. Ezt polgártársaim tölem zokon nem vehetik, mert az ember sorsa isten kezében van.

Betegségem nem a véletlen műve. Fialtal korom óta én a munka embere voltam és mindig vas szigorral ösztökélt a kötelességérzet. Eg kori hivatásom buzgó teljesítésében szerzettem magamnak azt a bajt, mely azóta minden tavasszal és minden ősszel meglátogat. Sajnos, hogy ezzel az ősszel a megszokott betegség ideje összevágott a választási időszakkal.

De van-e okunk ezt valóban sajnálni? Sokat foglalkoztam azzal a gondolattal, hogy mi lenne inkább pártunk érdekében, az-e, hogy a választási időszak alatt folyvást utazzam a kerületekben? Vagy az, hogy a választási mozgalmat a központból, egységes vezetéssel intézzem, pártelnöki minőségemben, úgy, mint aki az egész országban az előkészítésbe is befolyt. Ha a kerületekben járnék, valakinek helyettesíteni kellene az elnököt a központban. De senki sem szentelheti magát állandóan e hivatásnak, mert mindenki saját kerületével van elfoglalva.

Egyedül én képezek ebben kivételt, nekem nincs szükségem kerületemre fordítani időmet, figyelmemet, erőmet. A czeglédiek soha eléggé meg nem hálálható szeretete örködik azon viszony felett, mely minke összeköt és amely — ha Czegléd is úgy akarja — össze fog kötni mindig, a míg képes leszek hazámat szolgálni. Én jól tudom, hogy minden czeglédi áldással kíséri képviselőjének fáradóságát a magyar haza függetlenségeért, melynek ügye minden czeglédi polgár előtt szent.

Czegléd szeretete irántam, lelkesedése a függetlenségi eszméért, bölcsesége, mely beláttatja velem, hogy ha képviselője az egész haza ügyét szolgálja, legjobban megfelel választói bizalmának.

De ha elmegyek a kerületekbe, apró pénzre váltom fel azt a nagy előnyt, melyet Czegléd magatartásától nyerek; mert a legnagyobb erőfeszítéssel sem látogathatnék meg többet 20-25 kerületnél még egészégem teljeségében sem. E kis számú kerületek ügyéért le kellene mondanom hasonlíthat'anul nagyobb számú kerületekkel való közvetett érintkezésről az egész választási idő alatt.

Ugy tennék, mint Lamarmora olasz fővezér tett Cu-tozzánál, hol egyes ütegeket személyesen vezetett a tüz-

be, a hadsereg pedig vezér nélkül maradt s a csata elveszett.

Minden muló nap jobban bizonyítja elöttem, hogy az isten akarata, mely ágyhoz döntött, bölcs volt, ügyünkre nézve üdvös volt.

E nélkül nem tudtam volna elmentáálni az önök hívó szavának, mert szeretettel, lelkesedéssel hittak és szeretettel, lelkesedéssel vártak.

Azonban lehetlenné vált az önök becses hívásának eleget tennem, nyugodjanak bele és mint jó hazafiak lássák be, hogy szent ügyünk szolgálatában így jobb is volt.

Betegágyamban kora reggeltől késő estig dolgozom, buzgólkodjanak önök is teljes odaadással elveink diadaláért és ha kerületeikben győzni fog a függetlenségi zászló, elmegyek majd együtt örülni önökkel a diadalnak.

Küzdjenek zászlónk alatt, ép oly kitartással, mintha én mindenütt közűk lennék, mert ott is vagyok szívemmel és lelkemmel és áldja meg az isten küzdelmünket, mert függetlenség nélkül nemzetünknek nincs jövője, hazánknek nincs létjoga, népünknek nincs jóléte, függetlenség nélkül szegények leszünk, szolgák leszünk és kihal népünk lelkéből az a szent eszménykép, mely megteremté a multban a névtelen hősokeket és áldozatra képesít a jövőben.

Kossuth Ferencz.

Tiszteletes urak találkozója.

(Husz év multán.)

A piac-utcán találkoztam össze tiszteletes Nyakas Balázs urral, törzsökös kedves atyámfiaival, a tiszta-polgári hívek hatalmas termetű lelképásztorával. Tiszteletes atyámfiatól értesültem, hogy micsoda baráti ünnepre gyűltek Debreczenbe. Husz év utáni találkozást ünnepeltek vasárnap az öreg kollegium egykori díjakjai, a husz év előtt végzett debreczeni theologusok, a kiknek még a mi aranyházájú kedves papunk, Dicsőfi József nag tiszteletű ur volt a széniorjuk.

Akkor karesu termettel, göndör fürtökkel, ifju hévvel, a szép remények végtelenül tág tarisznyájával vágtak neki az életösvénynek a fiatal tiszteletesek, a kik most — husz év multán — a csöndes parókiákból, mint javakorbéli férfiak gyűltek össze baráti találkozásra. Ez idegen szagu, idegen szellemű korban balsamos vigasztalás a mult idők emlékein merengeni.

Az én emlékemben is reszkető, mosódott, de édes emlékek támadnak ezen kor-

ról, az öreg kollegium ezen gyöngykorzszakáról, amelyre én már csak úgy emlékezem, mint felnőtt ember dajkája meséire. Akkor én még a néhai való jó öreg kis Kállay apó ábéczés diákocskája voltam, de micsoda nagytisztelettel, áhitattal hámúltam a Dicsőfi szénior ur kortársait. Ők még az igazi kálvinista magyar diákok voltak. Duzzadt a szívök a magyar erőtlől és a coetusok darabos ifjain feszült a zsinóros szép magyar ruha. Eleven kedvük még a darumadárnál is magasabban szállott.

Micsoda hatalmas magyar voltak ezek. Mi apróság bámultuk a hatalmas termetű, óriás erejű Nyakas Balázst, mert ő játszva forgatta a diák tűzoltók vasmombos „nagybotját”, holott pedig ő csak kisebbik botos volt, mert ha jól emlékszem: — tiszteletes Vértessy Móricz ur volt a nagybotnak az igazi és főmestere.

A tiszta-hátról midőn fehérgubás magyar emberek érkeztek tarisznyával, csakugy bámulták ezeket a domboru mellű, vidám kedvű, életerős, szakállas és bajuszos gyönyörű magyar diákokat, akiknek, már értem

a theologusokat, nagyerdei majálisán boldog volt minden lány, ha résztvehetett.

Haj de szerettünk volna velök együtt robogni, rohanni, árkon-bokron keresztül vágtatni, midőn kondult a vészharang és a öreg „machinát” kirántották a hátsó udvarbéli deszkafélszerből és aztán mint a szélvész robogtak a tűzvészhez. Nagybotos, kis botos, csákyások, baltások, villások, csöbörösek, az egész erős, hatalmas kollegiumi fiatal sereg . . . Az ősi gerundium egy ütése beszakadt a kapu, bedült a kerítés.

És — a „hazaiból” kellőképen tarisznyáztán — micsoda hatalmas élvezet lehetett a Lisztes bácsi csárdájában bakator borozni. Ilyenféle nagy jó magyar kedvben az a vasizmu diákokól a filiszterek koponyáját sem igen kímélte; kis Pallay bátyám, a diákság régi népszerű orvosa, éjszakánként sokszor magára kapta a hosszú csurakot és eszmát rántva, gatyaszárban, nem egyszer szaladt diák-koponyát fllastromozni, mert közbe közbe ez is előfordult.

Emlékszem: valahol az egyházi hivatal emeletes háza helyén, sarok alhoz ragasztva volt egy kis szabóműhely, a diák atillákat

A választások új rendje.

(Ajánlva a választó polgárok figyelmébe.)

Az ismeretes hármasszó gyökere, az elmúlt országgyűlési ciklus helyreállított békéjének határmutatója az 1899. évi XV. törvényezikk, mely közönségesen a kuriai bíráskodás neve alatt ismeretes. Ennek a biztosítékaival nyugtatta meg az új kormány annak idején a felzudult pártokat, ennek a jegyében kezdte törvényalkotásait s e törvény égise alatt történnék most először a választások.

Az a körülmény, hogy a most megindult választási küzdelmek már e törvény sorompói közt vivandók, hogy azok már e törvény szerint fognak megbiráltatni, tehát már eszerint is kell folytani, kínálja nekünk az alkalmat, hogy erről az aktuális törvényről most megemlékezzünk, még pedig különösen a választópolgárok szempontjából.

Ez a sokat emlegetett törvényezikk két nevezetes elvet egyesít magában. Anyagi tekintetben: a választások érvényességéről a bírói működés kellékeivel a Kuria ítélkezik, miután az érvénytelenségi okok bírói eldöntésre alkalmasan megvannak benne állapítva. Amit ez a törvény a képviselőház jogául fennhagy: az az igazolás és az összeférhetlenség neve alatt ismeretes kérdésekben való döntés joga.

Alaki tekintetben, mely alatt az eljárás értendő, a közjogi bíráskodás külön elveit mutatja a törvény s ennek főbb vonásai, hogy a választók, vagyis a kérvényezők intencziói szerint alakul, mert csak az általuk előadottak vizsgálatára és elbírálására szorítkozik.

Arra a kérdésre felel legelső sorban a törvény, hogy milyen legyen a választás, hogy érvényesnek elismertessék. Vagyis meg

szakértően és „hozomra” is zsinórozta, toldozta-foldozta az ott lakó és magát félig-meddig a kollegiumhoz számító öreg magyar snájdér.

A kalandosvégű és szép tehetségű Kállay Ferenc is bizonyára emlékezik még a kortársak. Gyönyörűen tudott nótázni. Ő letört az utról, mely a csöndes, a vadszőlővel befutott tornáczu fehér papi házakba vezette pályatársait, kiknek most egyrésze itt husz év múltán találkozott. Kállayt szenvedélyes, nyughatatlan vére a művész pályára csábította. Mint énekes vándorolt ki Oroszországba és vándor útján meghalt és valahol az orosz Kis Ázsiában porladnak az egykori nótás debreczeni diák hamvai. — Eszembe jut az orosz költő dala „a rabokról”, kik a végtelenorosz pusztán baktatnak, alkonyodik. Bús dalra zendítenek:

A szabad pusztá, vad szabadság
Felől dalolnak oszt' tovább —
És alkonyul . . . és söpri, söpri
A békő lánca az út porát . . .

Feszítették agyát karakán ideák, sívó homokjával eltemette a pusztá . . . Amde husz év óta nagyot változott az öreg kollegium diákseregének az ábrázata is. Idegen szellem férközött ide is. Szaporodnak a hajlott gerincek. Még a Dicsőfi nagytiszteletű uram széniorsága idején emelt fővel, büszken jártak a tógás diákok és kálvinista magyarságunkat nem kellett romlástól féltetni. Ó Tihanyinak riadó leánya gyujtsd lánogokra a mai közönyös fiatal sziveket és varázsold vissza az önzetlen, erős magyar kort a vén kollegium árva falai közé.

Ifjabb Möricz Pál.

mondja, hogy mit nem szabad tenni, a mik az érvénytelenségi okok, melyek a kerület és a képviselő közt létrejött házasságot megbontathatják.

Ezek a bontó okok a legvilágosabban a szereplő személyek szerint osztályozhatók és pedig három osztályba, aszerint, amint: a megválasztott képviselő, a választók, vagy a választások vezetői követték el a törvénytelenséget.

Mert érvénytelen a választás, ha: a képviselő a választás idején nem volt választható, ha vesztegetett pénzzel vagy előnyök ígéréstével; fenyegetett jogos előnyök elvonásával, fenyegetett erőszak alkalmazásával, szavazatokat hivatali hatalmával visszaélve erőszakolt ki, megvesztegetési szándékkal etet és itat, ha a választás eredményének befolyásolása érdekében, azt megelőzőleg 3 hónapon belül, szóval vagy nyomtatásban a törvények, az állam területi épsege és intézményei ellen izgat, ha ugyanezen időn belül vallásos szertartási helyeken vagy gyülekezetben, vallási eszközök felhasználásával, kegyszerek ígéréstével, vagy azoknak megvonásával való fenyegetéssel erőszakolta ki a választók szavazatát.

A képviselő terhére tudatnak be fenti cselekmények, ha azokat a korteseik az ő megbízásából, vagy legalább tudtával követték el, sőt az itt felsorolt meg nem engedett „befolyásolási” eszközök — bárki használta is azokat — a választás érvénytelenségét eredményezik, ha bebizonyítatik, hogy a megtámadott választás ilyen eszközök használatának eredménye. Ebben tehát maguk a választók is kötelezettenek a választások tisztaságának megőrzésére, nemcsak a képviselő és kortesek.

Amit a közhivatalnokokat a választási közegek és eljárás vezetőket illeti: nem szabad a közhivatalnoknak hivatali hatalmával a választókat befolyásolni, csendőri és rendőri fedezetet pártok segítségére, vagy korlátozására, vagy éppen körülzárására használni, ugyanazon beszámítás alá esik, ha a rendőrség vagy a csendőrség e törvénytelenségeket utasítás nélkül önkényesen követte is el. Nem szabad a választókat a választási helyen való megjelenésben a választási szavazat leadásában gátolni. Nem szabad az elnöknek a bevonulásra, elhelyezésre rendfentartásra vonatkozólag oly intézkedést tenni, mely a választás menetét a képviselő javára befolyásolta. Nem szabad a választást más, mint a kitűzött helyen és napon megnyitni. A megnyitás törvényes ideje reggeli 8 óra, szükség esetén ez elhalasztható, de nem 9 órán túl.

Érvénytelen továbbá a választás, ha a választási elnök a szabályszerű tíz választó aláírásával írásban, a megnyitás után fél órában belül (beadott) ajánlást el nem fogadja vagy ha a megválasztott nem volt így jelölve, ha nem engedi meg bizalmi férfiak alkalmazását, az elt vozottak pótlását, ha egy jelölt van s a felőre leteltével az eljárást be nem rekeszti, ha nem rendel el minden jelöltre a szavazást, ha a községek, melyek a megállapított sorrendben nem jelentek meg, később fel nem hívja szavazásra; ha a szavazás nem nyilvánosan előszóvaj történt s még néhány hivatalos formáság elmulasztása esetén s természetesen akkor, ha az jelentetett ki képviselőnek, aki az érvényes szavazatok többségét el nem uyerte.

Mindezen esetekben, tehát ha valami olyan követtetett el: a mi nem szabad, a Curia érvénytelennek mondja ki a választást. Sőt megállapíthatja a másik jelölt képviselővé választását is, kimondván, hogy amennyiben a választás szabályai megtartottak volna: az ellenfele választatott volna képviselővé, tehát törvényszerűen ez a kerület

képviselője. Természetes ez, mert ha már a Curia megvizsgálja egyfelől azt, hogy a megválasztott képviselőre adott szavazatok közül, melyek érvénytelenek, másfelől, hogy hány polgárt akadályoztak meg abban, hogy a megválasztott ellen szavazhasson, kitűnik, hogy a másik jelölt javára hány szavazat esett volna, tehát ennek többsége a választójegyzék alapján egyttal megállapítható.

Pontosan és szigoruan kodifikálva van ugyszólván minden érvénytelenségi ok, mégis — a dolog természeténél fogva — sok és nehéz kérdés marad a Curiai bírák böles belátására bízva. Hogy egyéb példát ne említsünk: ott van a csendőrség és rendőrség alkalmazása. Kényes és nehéz feladat lesz eldönteni, hogy hol nem terjedt tul ezek alkalmazása rendfentartás szükségén s a választói jog gyakorlásának oltalmán s hol használtattak pártok korlátozására, kortesmenetek védelmére.

Meg kell említenünk, hogy a törvény — é distinkciók megkönnyítésére — kifejezetten megengedi: a választási helyreszállítás és hazaszállítás szabályrendeletileg megállapított fuvardijainak megfizetését, a vidéki választóknak a választás ideje alatti ellátását (mely azonban pénzzel meg nem váltható) zászlok és csekély értékű jelvények kiosztását (nehogy 20 koronás aranyból készítettessenek jelvényt a bőkezü jelöltek.)

Az érvénytelenítési eljárás megindításában a választókat illeti a kezdeményezés joga. Az erre vonatkozó kérvény a választást követő 30 nap alatt adandó be a Curiahoz legalább 10 választó aláírásával; az aláírások közjegyzőileg vagy bíróilag hitelesítendők. A magyar nyelven szerkesztett kérvény egy eredeti s annyi másolati példányban adandó be hogy a megtámadott képviselőn kívül a bíróságnak s a képviselőháznak is jusson egy-egy példány. Kérvényező nem lehet az, ki a megválasztottra szavazott, annak ajánlója vagy bizalmi férfia volt vagy a választásnál hivatalosan működött. A kérvényezőknak hitelesített meghatalmazásban megbízottat, vagy meobizottakat kell vallani, ezek közül legalább egynek Budapesten kell laknia.

A kérvényezők az eljárási költségek előleges fedezésére 3000 koronát kötelesek letenni a budapesti állampénztárnál; a letételt a kormány mellett nyugtával kell igazolni; a beadványok bélyeg- és illeték mentesek.

Az eljárás nyilvános és szóbeli. Egyes kérvényezők ellállása nem vonja maga után az eljárás megszüntetését. Az állás írásban jelentendő be. A kérvényt a kérvényezők csak egyttesen vonhatják vissza. Természetes, hogy az ellátott, vagy visszavonó kérvényezők az eddig felmerült költségeket viselik. Halasztások az eljárás során csak fontos és igazolt okok alapján adatnak. A Curia az eljárás során felhozott tényeket, okokat és bizonyítékokat szabadon mérlegeli s ítéletet hoz. Említettük már, hogy az ítélet az érvénytelenség kimondásán kívül kiterjeszkezhetik az ellenfél megválasztottnak nyilvánítására is, ezenfelül a választásnál közreműködő közeget, akinek cselekménye vagy mulasztása folytán a választás érvénytelenített, 4000 koronáig terjedhető bírsággal sújthatja. Az eljárási költségek viselése azt terheli, aki ellen az ítélet szól, vagyis, a ki elveszti ezt a közjogi pert.

A hírdett kerületek ellen is van páragrafus az új törvényben. Ha a képviselőháznak (a curiai ítéletből vagy bizottsági jelentésből) tudomására jut, hogy valamelyik kerületben az etetés és itatás és vesztegetés beteges mértékben elharapódzott: vizsgáló bizottságot küldhet ki s a mennyiben a vizsgálat ez állapotokat igazolja, az

illető kerület képviselőinek felfüggesztését mondhatja ki a folyó országgyűlés idejére.

Megemlítjük még a törvény külön intézkedését a járásbírói és törvényszéki bírák és kir. ügyészekre vonatkozólag, kik nem választhatók meg a hivatali hatáskörükbe első kerületben, ugyszintén a főszolgabírók és szolgabírók sem választhatók meg az olyan kerületben, melyre hatáskörük a választás idején vagy azt megelőzőleg 3 heti időben kiterjed.

Végül megemlítjük azokat az új különleges választási vétségeket, melyeket ez a törvény kodifikált.

Allami, törvényhatósági közhivatalnoknak, polgármesternek, rendőrkapitánynak, jegyzőnek tilos a választási ügyekben vezető, kortesszerepet vinni, a választásokat hivatali hatalmuk felhasználásával, fenyegetéssel, ígérekkel befolyásolni, különben fegyelmi vétséget követnek el.

A választási, illetve küldöttségi elnök, ha a törvény intézkedéseit azzal a szándékkal, hogy a jelölt megválasztását biztosítsa, vagy meghiúsítsa, megszegi, 6 hónapig terjedhető fogsázzal és 6000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtandó.

A lelkész, ki a vallás szertartásaira rendelt helyen korteskedő nyilatkozatot tesz, a választókat kegyeszerék ireretével, egyházi fenyegetéssel elhalmozásával befolyásolja, választási tiszteleti tárgyakat kortes czélokra használ vagy ilyenek használatát megengedi, 1 évig terjedhető államfogsázzal és 1000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ezt a törvényt a tisztesség és becsületes választások érdekében alkotta a törvényhozás, orvosló és megtorló intézkedéseit azért állította fel, hogy a választási bajoktól és visszaélésektől már előre intse, óvja az országot.

Ráolvasás

a főispánokra, a főispáni jelöltekre és a tiszta választások megrontóira.

Barta Miklós a tiszta választásokról irván, a kivétel nehézségeiről egyebek között az alábbi igazságokat írja a főispánoknak csufolt beglerbégek tulkapásairól, általánosan tapasztalt visszaéléseiről. E szomorú igazságokat mi is aláírjuk és viszonyainkra is jellemzőnek éstalonak itéljük. Ime:

Nagy átlagban a főispáni kar nem változott. Ez azt jelenti, hogy a kormány-elnök nem tette meg a föltétlenül szükséges előkészületeket a tiszta választásokhoz. Közönségünk a főispáni állást képviselő-liferói intézménynek tekinti. A jelöltek is annak nézik. A főispánok legnagyobb része szintén ebben a főfogásban él. Már most megengedem, hiszem, tudom, hogy a főispánok nem kapnak feülről utasítást valamely aktív szerepre. Azonban azt nem hiszem, hogy passzivitásban maradnak. A külfömből a régi bitang rendszer és a mostani „laissez faire” rendszer között annyi, hogy ez előtt a főispán a kormány jelöltjét erőszakolta a közönségre, most pedig a saját jelöltjét erőszakolja.

Az erőszak még csak nem is szembe-tűnő. A közhatalom kezelői az alispántól és pénzügyigazgatótól le az utolsó bábaasszonyig és linánczörig (tiszteletet a kivételeknek!) a szó szoros értelmében kilesik a főispán óhaját. Akként rátalálnak a hivatalos jelöltre. Mivel pedig szerfölött nagy a diskreczionális hatalma: ennél fogva a hivatalos apparátus legtöbb tagja iparkodik ő méltóságának kedve szerint cselekedni. Buz-

góságuknak alkotmányos határa nincs. Korteskedésük nem feltűnő, mert megszokáson alapszik. Csak azt teszik, amit eddig tettek. De ez éppen elég a választási eredmények meghamisítására.

Lincoln—Garfield—Mc. Kinley.

(Az Új Századból).

A buffalói véres merénylet teszi most együtt emlegetetté ezt a három nevet, melyek mindenike az Egyesült-Államok legfőbb politikai méltóságát viselte, hogy közös legyen sorsuk a véres kifejlésben is, mely hatalmuk polezán érte. Harmadszor látjuk most tanuságát alig néhány évtized alatt, hogy nemcsak az erőszak büszke fölkenntjei ellen emeli karját az ádáz bosszu; a szabadság és polgári egyenlőség klasszikus hazájában sem védi semmi a hatalom legfőbb képviselőit a társadalmi rend ellen lázadt gonoszság gyilkja ellen. Sőt mintha utóbbi esetben a veszély még fenyegetőbb volna. A nagy politikai szenvedélyeket fölgyjúzó kérdések, a párt és érdekharcok összeütközései, fájdalom nemcsak a polgári kötelességek nemis öntudatára nevelnek, de a tömegek durvább ösztöneit is izgatják s elvakulttá teszik őket elhatározásaik mérlegelésében. Lincoln, Garfield és legutóbb Mac Kinley esete az ember elfogult érzelmvilágának ilyen motívumát világítja meg.

Lincoln Ábrahámot, Amerika legnagyobb alakját Washington után, éppen dicsőséget pontjánj sújtotta le az orgyilkos színész, Booth keze, 1865. április 14. én. Még alig volt 56 éves, quäcker családból származott s pályája kezdetén bírói tisztet viselt Uj-Saiemben, miközben a jogtudományjal behatóan foglalkozott. 1834 től 1840-ig minden évben állama törvényhozásába választottak be. 1836-ban Springfieldben telepedett meg mint ügyvéd s nemsokára a legügyesebb jogvédő hírébe jutott nehéz jogeseteknél.

Már 1856 a köztársasági nemzetgyűlésen kísérletet tettek Illinois képviselői, hogy Lincoln jelöltséget az alelnökségre keresztül-vigyék, de akkor nem érték célzt. Epp ugy elbukott Lincoln két évvel utóbb az illinoisi szenator-választásnál Stephan Douglassal szemben. Mivel azonban a rabszolgaság eltörlése hü és tehetséges szószólójának bizonyult 1860 májusában a chicagói köztársasági gyűlés elnöknek jelölte s a november 6-iki választásnál az összes nem rabszolga államok szavazataival, Uj-Jerseyt kivéve meg is választottat.

De a választás alkalmat szolgáltatott a helyzetük felett elkeseredett államoknak arra, hogy az Uniótól elszakadjanak s maga Lincoln már akkor Washingtonba utaztában, 1861 februárjában, csak nehezen menekült meg a gyilkos haláltól.

De annál tántoríthatatlanabban törekedett céljára, a rabszolgaság eltörlésére a déli államokban. Mint az észak championja csaknem négy éven át rettentetlen kitarással védelmezte az unió ügyét a legokese-redettebb polgárháboruban.

Már a háboru vége felé járt; az Unio tábornokai: Grant, Sheridan, Shermann a végső csapást mérték a déli államok hadseregére s Lincoln 1864-ben történt újraválasztásánál a választásban levő államoknak csaknem egyhangú szavazatát nyerte el s 1865 márczius 4-én foglalta el újra székét s aztán személyesen kísérte Grantot és Sheridant diadalutjukban. Richmond feladása után, április 3-án a feketék lelkes ovációi közt vonult be a déli konföderáció egykori fővárosába. Hat nap mulva Lee tábornok megadta magát Appomatox Cont Horisannál

s 28 ezer konföderált tette le a fegyvert, mialatt Shermann Johnstont zsákutba szorította, honnan nem volt menekvése.

Az elnök meggyőződve, hogy a háboru veszélye immár elmúlt, visszatért Washingtonba s április 11-én hatásos beszédet mondott a legyőzött államok kormányainak rekonstrukciójáról, mely alkalommal erősen kikelt az extremisták ellen, kik a mellett voltak, hogy a déli államokat leigázva tartásuk s erőtéljes, szindus nyelvén kijelentette, hogy „hamarabb megkapjuk a csirkét, ha kiköltetjük a tojást, mintha földhöz csapjuk.”

Három nappal később minisztertanácsban vett részt s este elítogotott a Ford-színházba az „Amerikai unokaöcös” előadására. Felesége és két barátja, egy ifju hölgy és Rathbone örnagy foglaltak vele együtt helyet az elnöki páholyban.

Egyszerre előadás közben egy lövés dördült el s egy ember ugrott ki a páholyból a szinpadra, vértől csepegő kését forgatva, melylyel Rathbone örnagyot leszúrta miután pisztolyt süttött az elnökre. A mint ugrott, lába beleakadt a páholyt díszítő amerikai lobogó redőibe s a merénylő megbotlott s elesett. Azonban gyorsan talpraállt s a kulisszák felé rohant, még mindig törét lobogtatva s hangosan kiáltva:

— Sic semper tyrannis! — (A dél meg van boszulva.)

Az általános zavarban sikerült a szinpadról az utczára menekülnie, ahol lóra kapva elvágtatott. Csak 12 nap mulva akadtak rá egy esürben rejtőzve, hol az üldöző csapat agyonlőtte.

A merénylő neve John Wilkes Booth volt, délvidéki és színész, a ki többekkel együtt összeesküdött a Lincoln-kormány összes vezérébereknek legyilkolására. A mint kiderítették, észrevétlenül lopódzott a felső páholyba vezető folyosóra s egy falelcczel zárta el ajtót. Azután a páholyba lépve, pisztolyát egyenesen az elnök hátsó koponyájának szegezte, úgy hogy a golyó belehatolt az agyvelőbe.

A meggyilkolt elnököt az utcán át egy szomszéd házba szállították, a hol másnap reggel hét órakor kiadta lelkét. Holttestét ünnepélyes gyászmenetben, a lakosság élénk részvétele mellett szállították Springfieldba, Illinois államban, hol állami területen temették el. Emléke örökké élni fog nemzete szívében, mint a köztársasági erkölcök példányképe, a kitől épp akkor fosztotta meg egy fanatikus gyilkos keze az Egyesült Államokat, mikor a szabadságügyét diadalra vitte.

Csaknem tizenkét év telt el azóta s 1881. jul. 2-án újra a köztársaság elnöki székéből szemelte ki véres martalékát a politikai rajongás. Ez alkalommal Garfield elnök volt az áldozat. Ő is, mint Lincoln, szegény munkás családból származott, maga is kocsis és napszámos volt fiatal korában. Csak 18 éves korában, 1849-ben lépett nyilvános tanintézetbe. Oly buzgalommal feküdt neki a tanulmányoknak, hogy következő évben már tanító lett egy kerületi iskolában. 1858-ban egy nyelvtanító intézetnek állt élére mint elnök, s egyszersmind ügyvédi gyakorlathoz kezdett.

Kiváló vitézsége a polgárháboru alatt megszerezte számára a tábornoki rangot is. Azután sokáig tartozott a köztársasági párt legtekintélyesebb tagjai sorába s a chicagói köztársasági kongresszusán az 1880-iki elnökválasztásnál az ohioi delegáció élén állott s barátja: Shermann jelöltsége mellett foglalt állást. De midőn sem ez sem ez, sem Grant nem tudta a többséget megkapni, 1880. június 8-án a 36-ik választási mérkőzésnél ő maga lépett fel republikánus elnökjelöltnek s meg is választottat.

1881. márczius 4-én lépett hivatalba azzal a komoly és becsületes elhatározással hogy pártjából a korrupciót kiirtsa. — De még mielőtt eredményt tudott volna felmutatni, őt is elérte a végzete. Július 2-án éppen Uj Angliába akart kirándulni, s e czézből a baltimore potomac i Sasut washing toni állomására hajtatott titkára: Blaina kíséretében. Vele szembe egy másik kocsi érkezett az állomásra, melyből egy ember ugrott ki s várokozást parancsolva a kocsinak Blaina-t és az elnököt a váróterembe követte. A venezuelai követ, a ki ép jelen volt, az elnök felé lépett, hogy vele beszéljen, de e pillanatban az idegen előrontott, és elsütötte pisztolyát, melynek golyója Garfield kabátuját lyukasztotta át. Az elnök most arccal fordult a támadója felé s Blaina is segítségére sietett, ekkor egy második lövés dördült el s a golyó ezuttal az áldozat testébe furódott.

Garfield a földre rogyott, miközben a gyilkos menekülni igyekezett, de többen a jelenlevők közül lefoglák, s szorosan tartották. Kitént, hogy egy többször elutasított hivatal-vadász, a francia eredetű Charles Guiteon, a ki Garfield meggyilkolásával azt akarta elérni, hogy az eddigi alelnök: Arthur emeltesse az elnöki székbe.

Hetekig lebegett Garfield elnök élet és halál közt. Gyógyulásáért nemzeti imát rendelték s egy ideig úgy is látszott, mintha fölepülése biztosra volna vehető. Szeptember közepén azonban vérmérgezés állott be s 19-én örökre lehunytá szeméit az egész művelt világ őszinte bánatára, zimen a helybeli hittanszaki önképző társulatnak adják ki, hogy évi kamataiból pályaművet jutalmazzon. Ennek elhatározása után a tanuló-társak a nagytemplomban tartandó istenitiszteletre mentek. Az istenitisztelet bevégezése után meglátogatták volt tanáraikat Balogh Ferenczet, Kovács Sándort, Csiky Lajost, (Tóth Ferencz tanárt nem találták ott-hon), hol Dicsőfi József lelkész üdvözölte volt tanáraikat. Délben 1 órákor az „Angol Királynő“-ben társasbédre gyültek össze, mikor is elhatározták, hogy 10 év múlva harmincz éves találkozóra ismét összegyűljenek. Segitse az Isten őket.

A gyilkos Guitean pöre nov. 14-én kezdődött, de ítéletet csak következő év január 25-én hoztak benne. A késedelmezés oka részben egy szenzációs merénylet volt a gyilkos ellen, november 19-én. E napon ugyanis a kihallgatás után, a gonosztevőt épp vissza akarták kísérni cellájába, mikor egy ember közeledett lóháton s börtöne rácsán keresztül rásütötte pisztolyát. A golyó Guiteant esuklóján találta s csak könnyen sebezte meg. Ez volt oka, hogy Guiteant csak június 30-an végezték ki.

Mindhárom eset közt sok a hasonlóság. Mac Kinley is, mint Lincolnt, második elnöksége küszöbén sujtotta le a merénylő karja Mac Kinley is, mint Garfield, üd lése közbe esett áldozatul a katasztrófának, mert Mac Kinley ez évben is, mint rendszeren, centoni jóságán töltötte a nyár egy részét, hol mintaszerű gazdaságának élt s e közt és hivatalos teendői közt osztotta meg idejét, s környezete tanúsága szerint sohasem volt egészségesebb és életvidorabb, mint utolsó ott tartózkodásakor, a mult hó utolsó napjaiban.

V. S.

NAPI HIREK.

Kossuth Ferencz sürgönye dr. Király Péterhez.

Kossuth Ferencz, országos pártunk elnöke sürgönyileg üdvözölte pártunk fiatal, lelkes tagját, dr. Király Péter debreczeni ügyvédet és jeles magyar író, a kit a Kossuth-párt a margittai kerületben akar képviselőül megválasz-

tani. A jelölési hirre Kossuth Ferencz pártelnökünk ezen sürgönyt intézte dr. Király Péterhez:

„Örülök, hogy jelölték. Pártunk programjával lelkemből óhajtom győzelmét. Tudósítson, van-e szüksége erkölcsi támogatásra?”

Kossuth.

Husz éves találkozó.

Husz éves találkozóra gyültek össze vasárnap az 1881-ik évben a debreczeni főiskolában végzett hittanhallgatók. A husz éves találkózón jelen voltak az összes volt tanuló társak, és pedig Elek István, Mácsay Sándor, Pevek Gyula, Berei József, Bereczki József, Erdős Ignác, Kiss Sándor, Major Gyula, Leel Ösy István, Miskolczy László, Dicsőffy József, Vértessy Mór, Nyakas Balázs, Soós Lajos, Bertalan Gábor, Jakits Sándor, Szabó Imre, Szabó Sándor. Ezek végeztek husz év előtt Debreczenben. Egy hiányzott a tanuló társak közzül, de ez még az évben meghalt, mikor végeztek. A volt tanuló-társak már tíz év előtt találkoztak, s akkor 210 koronás alapítványt tettek. Ez az alapítványi tőke már kamataival együtt 276 korona 71 fillérre növekedett. — Tegnap délelőtt 8 órákor a főiskola seniori hivatalában gyültek egybe a volt tanuló-társak s ott elhatározták, hogy az alapítványt 120 koronával meggyarapítják és Dicsőfy József és tanuló-társai alapítványa czimen a helybeli hittanszaki önképző társulatnak adják ki, hogy évi kamataiból pályaművet jutalmazzon. Ennek elhatározása után a tanuló-társak a nagytemplomban tartandó istenitiszteletre mentek. Az istenitisztelet bevégezése után meglátogatták volt tanáraikat Balogh Ferenczet, Kovács Sándort, Csiky Lajost, (Tóth Ferencz tanárt nem találták ott-hon), hol Dicsőfi József lelkész üdvözölte volt tanáraikat. Délben 1 órákor az „Angol Királynő“-ben társasbédre gyültek össze, mikor is elhatározták, hogy 10 év múlva harmincz éves találkozóra ismét összegyűljenek. Segitse az Isten őket.

A Magyar Hirlap Benedek Jánosról.

A Magyar Hirlap szellemes ösmertetőket közöl az országos képviselő jelöltek érdemesebbjeiről. Vasárnapi számában kitűnő barátunkról, a böszörményi kerület szeretett Kossuth-párti jelöltjéről, alábbi kedves, elismerő sorokat írta:

Benedek János.

Jól teszi Pázmándy Dénes, hogy az idén nem vállal mandátumot, mert ott találná a t. Házban magával szemben Benedek Jánost, a vendéglősök országos szövetségének a jogtanácsosát, aki oly ügyes szóok hogy még a „generalszaftot“ is képes megvédelmezni.

Eddig a t. Házban a vendéglősiparnak hívatott képviselőjeké csak Barabás Béla szerepelhetett, mert ő valamikor az aradi vendéglősök ipartársu atának titkára volt. De Benedek János az országos szövetség jogtanácsosa. Barabás Béla csak „pikkoló“ míg Benedek János legalább is tisztelbeli főpinceszér.

Külömben legyen nyugodt Pázmándy, Nem a vendéglősök generalszaftja juttatja mandátumhoz Benedek Jánost, hanem Bocskai böszörményi hajdui adnak mandátumot a kurucz poétának.

Valamikor a Visontai ügyvédi irodájában bojtárkodott, Ott írta meg szép versét: „Renoválják az Ujépületet!”

A Visontai irodájának ablakából szölt le lantjával: „Hagyjátok abba mesteremberek!”

Lantjának megvolt a sikere. Az Uj-épületet nem renoválják többé, a vér és gyász koloszusából kő kövön nem maradt, ha nem is a nemzeti harag rombolta le, hanem a magyar főváros fejlődésének hatalmas áradata. Az újépület helyén a Szabadságtér palotái emelkednek. A Benedek János szép verse anakronizmussá lett már, de azt hisszük, ez nem bántja őt. Sokkal jobb hazafi, mintsem ne kívánná azt, hogy mulják bár idejüket legszebb versei, de valószínű az eszme.

Alkotmányos élet a főiskolában.

A beiratkozások végével erővel folynak a korteskedések a főiskola falai között. Mintha egy kis képviselő választás készülne, foly az alkotmányos küzdelem az ifjusági egyesületek fontosabb állásaiért, s piros-zöld szalagos, gombos kortesek nem igen sokban maradnak hátra hévben ékes szülő kapucitálásban képviselő-választó kollegáik mellett. Az egész jogászságnak mindegy elnökeül a Jogász Segítő Egyesület elnökét tekintik. Ez állásra egy jelöltje van az ifjuságnak Rácz László 3 jh. személyében, ki leginkább hívatott Kun Béla eredményes ifjusági elnöki állásának örökébe. Egy részt az általános ifjusági ügyekben, a budapesti egyetemi ifjuság működésének szakavatott és képzett figyelője, a debreczeni ifjuság eddig Kun Béla által vezetett irányának a klerikális és felekezeti törekvésekkel szemben tehetséges intézője lesz, kiben egyuttal az egyesületnek s a helybeli ifjusági ügyeknek is erős kezű vezetőjét látjuk. A többi jelöltek, kiket emlegettek, visszaléptek. A másik fontos állás, inkább azért, mert anyagi előnyökkel jár az ifjusági könyvtárnoki állás Erre legkomolyabb jelölt Füzessy Géza teológus. A szép multu Magyar Irodalmi Önképző Társulat elnökéül egy képzett irodalmi munkásságot kiejtő joghallgatót, Milotay Istvánt fognak bizonynyal megválasztani, mert ellenjelöltet vele szemben még csak nem is állítottak. A választások 20-tól 28-áig fognak lefolyni, úgy hogy az egyesületek már október elsején új erővel fogják megkezdhetni működésüket.

Igy beszélnek a városban.

Kedves laptársunk az Uj Debreczeni Friss Újság ideglázba esett, mert a közfigyelmet felhívtuk, hogy van ám törvény a korteskedő közhivatalnokokra is. Ó Isten ments, hogy mi valakit a választói joga gyakorlásában akarnánk gátolni vagy hogy éppen már terrorizálni, csak szavazzon mindenki magyar lelke, szíve, becsületes meggyőződése szerint, de már megengedjen a kedves laptárs, azt nem fogja soha ránk disputálni, hogy ne pellengérezzük, a törvénynek ki ne szolgáltatassuk itt a nyilvánosság előtt az olyan köztisztviselőt, ki nem által korteskedés czéljából házalni, ámitásokkal, majd fenyegetésekkel a gyengéket kísértetni. Az ilyen urak nem érdemelnek kieméletet és ha tetszik, ha nem, mi ostorozni fogjuk az ilyen magokról megfélekedzőket. Nem jól áll az sem a kedves laptársnak, hogy a „politikai immorálitásról predikál nekünk, de vigasztal bennünket az a tudat, hogy nem téveszthet meg senkit sem. Felösmerek az emberek a Jákó hangját, ha mindjárt a kéz az Ézsau szőrös keze is . . . Ne fesse-gessük tehát olyan élesen azt az immorált és morált — mert létezik még morál is —

az sem a mi büntünk, ha az elvek harcát személyi okokból zsidókérdéssé akarják fel-fujni a II-ik kerületben — kormányparti kortesek, akik azzal dobolnak a zsidó választók között, csak nem szavaztak azért Bakonyira, mert zsidó? . . . Ó kérem, legyenek nyugodtak, Dr. Bakonyi Samura, a Dr. Bakonyi fajta lánglelkű és hazafias munkálkodások által érdemeket, közbecsülést szerzett férfiakra nem azért szoktak szavazni Magyarországon, mert zsidók vagy nem zsidók, hanem mert a haza függetlenségéért önzetlenül küzdő lánglelkű, lángtehetségű, szeplőtlen jellemű magyart ezen a magyar földön, mindnyájunknak becsülnünk, gyámoltanunk kell. Mi ezt cselekedjük: kálvinisták, katolikusok, zsidók egyiránt és nyugodt lelkiismerettel vonulunk jelöltünkért az urnához; tehát a politikai immorális és egyéb morális fogyatkozások porát tessék a saját porta elől söpörni és ne tessék komoly fegyverül használni fel már az „azt mondjákot” is, a „mint halljukot”, az „így beszélnek a városban” híresztelést „némei vidéki rabbi dörögdelmes leveléről, ki a debreczeni hitsorsosokat — a kedves lapotárs pircsiori értesülése szerint — néppárti hecczkáplán mód-lára fanatizálta volna, hogy ragaszkodjanak az ellenzéki zászlóhoz, szavazzanak Bakonyi Samura . . . stb.” Nohát ilyen városi közbeszédrel kár volt előhozakodni a kedves lapotársnak, mert ha mi is követnénk a példáját, ekkor mi is irhatnók azt, a miről szinte így beszélgetnek a városban, — hogy a saját pártbeli frondőrök által hátulról le-szúrt Király Ferenc képviselő nem a saját jószántából lépett vissza a II-dik kerületbeli jelöltségtől, hanem nagyhatalmu Dégenfeld József főispán ráparancsolt, letiltotta és pedig azért, hogy saját önjelöltjét és virágját tolja a kerületbeli kormánybarát választók nyakára. Ha mi követnénk a kedves lapotárs kihívó példáját és belekapaszkodnánk a városban közbeszéd tárgyát képező minden „azt mondjákba”, ekkor mi is előhozakodhattunk volna már azon szép románcz tárgy-gya, mely — állítólag — a temetői sírhalmok között játszódott volna le, de mi ezt nem cselekedtük . . . Miért? Mert a mi elvünk az: emelt fővel és finoman, csak finoman. Az igazság nem szorul az utczáról szedett fegyverekre.

Könyörületos szívű emberek figyelmébe.

Debreczen város közönségéhez szólnunk, hozzájuk fordulunk segítségnek a szerencsétleneken jelen esetben egy szerencsétlen családon, melyet adományokkal az éhenhalástól mentenek meg. Egy sorsüldözött szerencsétlen ember családjáról van szó. T. Zs. volt megyei díjnok törvénybe ütköző dolgot követett el. A törvényszék 8 hónapi fogházra ítélte s büntetését itt tölti el a debreczeni törvényszék fogházában. A sorsüldözött ember feleséget s három kis gyermeket hagyott otthon, kik most megléven fosztva kenyérkeresőjüktől, a legnagyobb nyomorban sinylődnek. A feleség, az anya nem tud dolgozni, mert áldott állapotban van, de szívbajos beteg is s hogy ő és gyermekei megmeneküljenek az éhenhalástól a közönséghez fordulunk, hogy adományokkal enyhítsenek, segítsenek szerencsétlen sorsán. A debreczeni közönség mint mint mindég,

ugy ez esetben sem tagadja meg jószívűségét s adományával bizonyára segít az éhenhalással küzdő nőn s apró gyermekein. Az e célra szánt adományokat kérjük lapunk szerkesztőségébe küldeni, melyet mi rendeltetési helyére juttatunk s lapunkban nyugtázzunk is.

Diszes esküvő

Diszes esküvő lesz holnap kedden d. u. 3 órakor az állami anyakönyvvezető hivatalban, majd a Kossuth utcai ev. ref. templomban. Ekkor esküszik örök hűséget dr. Dávidházy Imre ügyvéd Szabó Ilonkának Szabó Antal ügyvéd kedves leányának.

Korteskodó városi tisztviselők.

E cím alatt megjelent hírlapunk az Uj Debreczeni Friss Ujság kifogásolta és czáfolni igyekezett. Biztatva a tisztviselőket, de csak hogy korteskodjenek. Ez nem helyes eljárás a t. lapotárstól, mert a törvény áthágására izgatni is tilos, pedig ezt cselekszi, midőn tévesen cizálja reánk ezt a paragrafust. Mi ugyanis a törvényre hivatkozunk, a t. lapotárs ur pedig a rendelet idézésével pariroz, és bökö ellenünk. Azonban visszafelé sült el a kapanyél, mert hisz már maga a rendelet is tiltja a köztisztviselőt a választások irányításától és a szavazatok gyűjtésétől. A hivatkozott törvény 167-ik paragrafusa pedig már az első szavával tiltja a választási értekezletek összehívásától a köztisztviselőket. Már pedig nálunk ez a tiltott eset előfordult, bizonyítja ezt az itt szóról-szóra adott meghívó szöveg, melyben Aczél Géza városi főmérnök a kormányparti jelölt érdekében „czukrászdába” szólította a választókat. — Így hangzik a bünjel:

„Tek. N. N. . . . urnak.

Helyben.

Márk Endre képviselő jelöltünk érdekében bizalommal kérem fel, hogy a teendő intézkedések megbeszélhetése céljából folyó hó 14-én szombaton délután 3 órakor a „Bika” szálloda czukrászda helyiségében pontosan megjelenni sziveskedjék.

Debreczen, 1901. szeptember 13-án.

Aczél Géza.

Pontos megjelenés kéretik.”

Tudomásunk van arról is, hogy Hatvani Károly végrehajtó a pusztákon kocsikázik és korteskodik a kormányparti jelölt érdekében, Boross Lajos városi hivatalnok és dalárdista pedig a városban működik. Mindazonáltal mi roszhíreműséggel nem vádoljuk ezeket az urakat, sőt inkább a vonatkozó törvény nem tudásának tudjuk be ezen eljárásukat; ámde mivel a törvény nem tudása nem mentő körülmény az elkövetett bűnökre, minden epéskedés, mérgekedés gorbáskodás és személyeskedés nélkül felhívjuk esíntjük mindnyájukat, a kiketillet, hogy tartsák a törvény határai között magukat és ne vegyenek példát gr. Dégenfeld József főispántól, aki a Márk Endre párt jelölt ülésén fel is szólalt kedvelt jelöltje érdekében; mert a további törvénytértéssel arra kényszerítenek minket, hogy a legilletékesebb helyen keressünk orvoslást a sértett igazságra és törvényre. Pedig mi ezt megtesszük, már csak azért is, hogy lássuk, hogy a kor-

mány milyen komolyan fogja fel az általa hirdetett tiszta választásokat. — Megtetszett érteni?

Papp Elek beszámolója.

Papp Elek, a nádudvari választókerület orsz. képviselője, az országos függ. és 48-as párt oszlopos tagja tegnap tartotta meg beszámolóját kerületében. A fényes ünnepek lefolyásáról lapunk holnapi számában részletes tudósítást fogunk közölni.

Király Ferenc érdemei.

Az Uj Debreczeni Friss Ujság megrovási kalandot irt lapunk felől, hogy a midőn Király Ferenc a jelöltségtől visszalépett, „szolgamódra” hajtottunk térdet Király Ferenc érdemei előtt. Ez nem áll. Mi egyszerűen közismert érdemeiről emlékeztünk meg, a ki pártjától más elbánást érdemelt volna, mintsem hogy velencei módon, velencei törrel, hátulról végezzék ki. A két kulacsot tehát ne minálunk keressék az urak, mi nem személyekért, nem érdekért harcolunk és érdeme szerint méltatjuk a Király Ferenc utódját is, ki hogy nem egyedül „a zászló becsületéért tüzte ki nevet az ellenzék kicsinylésének, gunyjának, ócsárlásának czégerévé”, bizonyítja a Debreczeni Ujság 257-ik számában, a Márk Endre jelöléséről közölt cikkely. — Ez vasárnap délután 3 órakor történt a Bika-szálloda földszinti termében, midőn a lapotárs poétikus leírása szerint úgy szakadt az eső s úgy ömlött az utczán a víz, mint ha elsodrással akarna feyvetni minden választót, ki most ultra kel. Kevesen is voltak s a hangulat is arányban állott a borongós idővel . . . Ekkor történt, hogy indítványozták, hogy tegyenek még egy lépést Király Ferencnél, tudják meg tőle (daczára nyilvánosságra hozott visszalérésnek) elfogadja e a jelölést? . . . Mi történt ekkor? Szólásra emelkedett gróf Dégenfeld József főispán, a lapotárs tudósítása szerint, mondván: — Ne méltóztassanak már zavarni a kérdést. **En is azt hiszem, hogy Dr. Király Ferenc ur bizonyára nagyon meggondolta elhatározását s komolyan ragaszkodik ahhoz.** Határozni kell most a jelölés dolgában, mert a pártnak nem lehet előnyére, ha bizonytalanságba menne bele.

A főispán ezen súlyos szavai után jelölték aztán savanyu kedély állapotban Márk Endrét. Mert hisz a főispán fenti szavai után nem is térhettek kielőle a mamelukok. Részünkről tehát felesleges tovább füzni az eszmét, kiket illet a restelkedés, minket-e, kik „szolgamódra” hajtottunk térdet egy rokonszenves ellenfel előtt, vagy a Király saját pártját akik velencei szurással méltatták vezéralakjuk érdemeit. — Ámde azért csak rajta, — vetegessék továbbra is szelet, mi helyt állunk mert a feltámadt vihar nem minket fog elsodorni.

Kormányparti jelölések Debreczenben.

A debreczeni szabadelvű párt vasárnap d. e. és délután tartotta jelölt ülését. Kola János, a III. kerület képviselője vissza lépett, helyette — megegyezésre nem bírván jutni — Dobieczy Sándort és Szabó Kálmánt együttesen ajánlotta a párt intéző bizottsága. Ma már mindkettőnek a zászlója kint lobog. Az első kerületben Körösi Kálmán fiatal ügyvédnek ajánlották fel a jelöltséget, a ki mind Thaly Kálmánról, mind a függetlenségi pártról elismeréssel nyilatkozott. A Márk Endre II-ik kerületbeli jelöléséről már máshelyen emlékeztünk. Méltóságos gróf főispán ur az utóbbi két jelölt ülést kiküntette a bizalmával, sőt fel is szólalt a Márk Endre érdekében.

Halálozás.

Wertheimer Mihályné, született Link Mária életének 65-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Vasárnap délután temették nagy részvét mellett. A boldogultban Hajdu József pesti hazai első takarékpénztári tisztviselő édes anyját gyászolja.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

Mult hét folyamán a következő halálozások jelentettek be: özvegy Nagy Jánosné szül. Bertók Sára 77 éves háztartásbeli elágyulás, Eliás Margit 3 hónapos csecsemő bélhurut, Csabai János 21 hónapos csecsemő bélhurut, Elishuber Josefa 54 éves szegényházi ápoló tüdővész, Szilágyi Piroška 19 hónapos csecsemő szamarhurut, Loos Mária 21 napos csecsemő göresök, Tokaji József 5 hónapos csecsemő bélhurut, Szabó István 24 éves tartalékos honvéd huszár lórugásból eredő zuzódás, Ménes Gáborné szül. Matkó Julianna 35 éves háztartásbeli szervi szívhaj, Dihen Irma 1 hónapos csecsemő veleszületett gyengeség, Magyar György 22 éves honvéd bási hagymáz, Madási Julianna 18 éves házi cseléd tüdőgümőkór, Naikovicz Ferencz 23 éves cipész segéd, tüdőgümőkór, Molnár Julianna 48 éves őskaarusnó esontszu, Bokor Eszter 3 hónapos csecsemő bélhurut, özv. Király Jánosné, sz. Tóth Erzsébet 80 éves háztartásbeli bélhur. Szóba József 52 éves szegényházi ápoló tüdővész, Hatvani Eszter 11 hónapos csecsemő göresök, Kozma Eszter 14 hónapos csecsemő bélhurut, Ujvári Erzsébet 17 hónapos csecsemő tüdőhurut, Harangi Mihály 51 éves napszámos tüdőgyulladás, Szabó Zsuzsanna 64 éves uap-számosnő rak, özvegy Nagy Andrásné született Szabó Mária 74 éves háztartásbeli agkori végkimerülés, Schreiner Iona 3 hónapos csecsemő bélhurut, Bakos Antal 2 éves gyermek hasvízkór, Zellán Károly 69 éves házmeester tüdőgümőkór, Szódényi Lajos 26 éves eszmadia segéd tüdővész, Wertheimer Matyas 65 éves háztartásbeli tüdővész, Kun Imre 7 hónapos csecsemő göresök, Fekete Erzsébet 9 napos csecsemő veleszületett gyengeség, Kovács Sára 9 hónapos csecsemő bélhurut, Szupinsky Ferenc 4 napos csecsemő veleszületett gyengeség, Racz Gáborné született Vértessy Erzsébet 42 éves háztartásbeli szívhüdes, Király Eszter 3 napos csecsemő veleszületett gyengeség, Nagy Mária 20 éves dohánygyári munkásnő tüdőgümőkór és két halva születés. Összesen 37. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 49 születési eset (köztük 23 fiu 26 leány) jelentetett be, úgy a születési esetek 12-vel multak felül a halálozási eseteket.

Nyilatkozat.

Méltányolva és elismerve a szolymai, Inhi Erzsébet és polenai gyógyvizek gyógyhatását, elhatározta azoknak a klinikai be-
tegnél való alkalmaztatását.

Kéthi s. k.
Budapest

A szolymai ásványvíz kitünő üdítő ital a savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

Levél Hajdu-Szoboszlóról.

H.-Szoboszló, szept 12-én.

A hajdusoboszlói kerület függetlenségi és 48-as Kossuth párti jelöltje, Kovács Gyula polgármester szeptember 8-án tartotta meg programbeszédét Vámos Pércsen. Kovács Gyulával 19 előkelő szoboszlói polgárember ment át Vámos Pércsre. Ez ősi hajdúfészek kitüntetett ovációval fogadta Kovács Gyulát. A község értelmisége, előkelő gazdái a vasutnál várták a jelöltet és rendkívüli szívélyességgel üdvözölték. Harmincz fehér ruhába öltözött szép leány és igen sok fogat emelte a fogadtatás díszét. Több mint 2000 főnyi közönség lelkes üdvözlése és éljenriadala között vonult be Kovács Gyula Vámos-Pércsre.

A délelőtti református istenisztelet után a városháza előtt tartotta meg programbeszédét Kovács Gyula. E programbeszédet végig hallgatta Vámos Pércs közönségének színe-java és folytonos éljenzettel fogadták annak minden mondatát. Kifejtette, hogy miért határozta el magát a függetlenségi zászló kibontására.

Legzajosabb hatást ért el beszédével midőn a hajdukot együttartásra buzdította és midőn kijelentette, hogy akár választják meg polgártársai képviselőnek, akár nem, a mindig az marad a ki volt, hajdu ember, a hajdu-ágnak atyafiságos testvére, barátja, támogatója.

Vámos Pércs derék polgárságát méltó dícséret illeti meg a tiszta függetlenségi elvek ily tüntetésszerű pártfogolásáért.

Apró történetek a kortesvilágból.

(Befoltozott „lovag“)

A megyeház tájékán lebeg büszkén egy Dobieczyk zászló. Keresztül huzták az utcán a zászlót. Takaros kormánypárti zászló. Azonban élesebb szemű megfigyelők egy foltot vettek észre a zászlón, Ó nem fekete folt az, sőt ellenkezőleg fehér színű folt. Egy szót foltoztak be vele, a „lovag“ szót. Tegnap még „lovag“ Dobieczykt éltette a felhívás, mára letűnt a „lovag“ szó és maradt egyszerűen „éljen Dobieczyk Sándor!“

Szegény demokrata Magyarország, de foltos a te ruhád.

(A zászlók harcza.)

Az egyik emeletes bérházon két ellenjelölt zászlója lobog. A Bakonyi-párti az első emeletről van kitűzve, a feljebb való emeletben pedig Márk Endre ur lobogója lobog. „Ugy beszélnek a városban“, hogy midőn szeretett főurunk meglátta ezt a két egymás fölött lengő-lobogó ellenzászlót, ily szóra lanyarodott:

— Olyan zászlót kell kitűzni, a mely eltakarja a Bakonyi zászlóját . . .

Bajosán találnak a tulsó oldalon olyan zászlót, a melylyel eltakarhatnák a Bakonyi zászlóját, ha csak azt az ellenzéki zászlót nem tüzik oda, melyet Márk Endre boldogult szabadelvű titkársága korábban „elvetélt“ „entartása mellett“ tüzött ki a hatvan-utcai kuriára . . . Ez a zászló tényleg feltűnő zászló volt.

(Még egy zászlóról.)

Az is feltűnt, hogy a Seffer-fele házon a szabadelvűpárti jelölt zászlója lobog. Ez a ház ugyanis közalapítványi hely, a luteránus egyház árváinak hagyta a boldogult Seffer uram. Már pedig közintézeteket — úgy tudjuk — tilos kortes jelvényekkel ékesíteni; mindamellett megnugszunk, ha ez lesz a legkisebb törvénysértés, melyet a lobogó alatt elkövetnek.

Szabad Hajdu.

IRODALOM.

Káprázatok.

Sötét borongós nyári este . . .
Az özvegy ég mely gyászba esve
Siratja meghalt kedvesét.
Alant zsihong az utca népe
S a sarki lámpa sárga fénye
Halvány virágát hinti szét
Az utcán elmerengve járok,
Megejtének a tarka álmok.
Valami fényes mulatói ul
Kisir a banda muzsikája
S a nyári éjek bűvös bája
Megittasult agyamba tódul.

Mintha a kávéházi lárna
Között a lelken alva járna,
Bebámulok a néma éjbe.
Köröttem karsu légi árnyak
Ényelgő pajkos tánczot járnak,
Valami szép szeráf zenére.
Az egyik szöke, karsu termet
Csupa emésztő üdvre termett,
Szemében kárhozat, pokol;
A másik szüzi, angyalarczu,
Négédes, szent és szinte karsu
Vonásin égi báj honol.

3 frt 65 krig, valamint állandóan a legújabb fekete, fehér és színes „Henneberg selymek“ 65 krtól 14 frt 65 krig — méterenként — sima, sávós, kockázott, mintázott damastok stb.

Menyasszony selyem	65 krtól	—	14 frt 65 krig
Selyem-damaszt	65	—	14 „ 65
Selyem-kelmék öltönyöknek 8 frt	65	—	42 „ 75
Selyem-foulard nyomtatással	65	—	3 „ 65
Báli-selyem	60	—	14 „ 65
Selyem-grenadía	80	—	7 „ 65

méterenként portó és adómentesen a házhoz. Minták postafordultával, Schweizba kétszeres levélposta.

G. Henneberg, selyemgyáros, Zürich
[cs. és kir. udvari szállító.]

Foulard selyem 65 krtól

S a pajkos légi amorettek
Kaczér mosolyal rám nevetnek.
Beszédük: csók, a hangjuk: illat
Tekintetük a szívemig hat
S csábit a bünre szüntelen.
Keblem zihál, vonaglik ajkam
S az édes bün az öntudatlan
Mámor ölében megterem.

De hallga! Hármát üt az óra.
Még fogva tart a szellemóra,
S im hirtelen, egy gyöngre neszre
Merengő lelkem felriad . . .
Bágyadt szemem a mint kitérom:
Már elvonult a tarka álom
S valami hüvös, őszi szélre
. . . Lehullt egy sárguló levélke.

Komáromi J.

A „Vasárnapi Ujság“

szeptember 15-iki száma 33 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: „Mac Kinley.“ (Arczképpel és képpel). — „Tót népdalok.“ Fordította Luby Sándor. Regénytár: „Alkonyattól hajnalig.“ Elbeszélés. Angolból fordította S. A. „Rejtelmes történetek: I. Pál császár halála.“ Regényes rajz képekkel. „Egy boldog ember.“ Elbeszélés. írta Abonyi Árpád. „A buffalói pan-amerikai kiállítás.“ (Képekkel.) „San Marino köztársaság jubileuma.“ „A vadállatok alvása.“ „Pulszky Ágost.“ (Legutóbbi és ifj. kori arczképeivel.) „Az országgyűlés berekesztése.“ (Képekkel Goró Lajostól.) „Nordenskjöld.“ (Arczképpel.) „Csun herceg.“ (Arczképpel.) „A sportversenyekről.“ (Képekkel). — Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 4 kor. a „Politikai Ujdonságok“-kal és „Világkrónika“-val együtt hat korona. Megrendelhető Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

CSARNOK.

Nagy Napoleon császár katonája.

(Erekman-Chatriantól.)

Fordította: Ifjabb Mórész Pál. 42.

És tiz óratájban javában állott a csatatüz. Hanem az ellenség is derekasan védte a helyét. Annival inkább, mert már a csatatér urának vélte magát és a győzelmet nem akarta elszalasztani. Nagyobb könnyebbségére volt, hogy újabb segítségeket is vont be, míg minket majd nem egészen kimerített az öt órás harc.

Ezuttal a mi zászlóaljunk a második harcvezetési vonalban nyomult előre. Így a golyók csak elrepültek a fejünk fölött. Hanem annál borzasztóbb volt a kartács-csörgés, mely a bajoneteket csapkodta, zörgette. Soha ilyen pokoli muzsikát.

Ennek dacára ordítózva, lövöldözve nyomultunk előre. És tapostuk a holtakat, annyira, hogy az élen álló divízióink már ismét behatoltak Kis-Görschenbe. Itt már ember ember ellen harcolt. A fővezér csak a szurony, meg a puskatusa járta. És a tábornokok a lóhátról, a karddal kezükben épp úgy verekedtek, mint a közkatónák.

Némi idő múlva már azt beszélték a sorokban:

— Jól megy minden! Jóra fordul minden . . . Most már majd mi nyomulunk előre.

Ámde a poroszok részére újabb segélycsapatok érkezvén, másodszer is visszanyomattunk még pedig oly szerencsétlenül, oly sebesen, hogy a seregünk egy része Kajába szorított. Ez a falu egy magaslaton fekszik és az utolsó helyiség a lützeni országot elötte. Egyetlen hosszú, keskeny utcából állott az egész falu. A házakat kertek, ólak, méhesek választgatták egymástól. Ha az ellenség ide szorított bennünket, akkor a seregünket sikerülten kottészakította.

Marsolás közben eszembe jutottak a Gulden ur szavai:

— Ha a szövetségeseink megvernek bennünket, nehéz csapások következnek reánk. Mert megbosszulják mindazt, amit tőlünk tíz év óta túrtak, szenvedtek. Már pedig úgy néztem, ezt a csatát elvesztettük. Mert egy négyszög közepén maga Ney marsall is visszafelé húzódott. A katonák pedig, ki hogy tudott, úgy ügyeltek a kéztusából kimenekülni. A sebesült tiszteket a fegyvereken cipelték ki a csatamezőről. Szóval rosra fordult a helyzetünk.

Én a jobboldalon jutottam be Kajába. Árkot ugrottam, kerítést másztam, csak hogy mielőbb bejussak. És éppen már egy csür mögé akartam bekanyarodni, midőn a fejemet felemelvén, az átellenes magaslaton mintegy ötven főnyi tisztí lovas csapat ötlött a szemembe. Egyesoporthan állottak a magaslaton. A lipseai országúton pedig, arra hátrább a legsebesebben rohant előre, felénk a szörnyű nagy tömeg tüzerség. No, mondtam, itt jó lesz vigyázni. És ahogy jobban körültekinték, mindjárt felismertem a császárt. Kissé előbbre lovagolt a magaslaton, mint a többi. Ugy megülte a szürkét, mintha valami székben ült volna. Innét jól megfigyelhettem. Megsem mozdult, azonban távczón ügyelte a csatát. Annyira megörültem, hogy teljes torokból elkezdtem ordítani:

— Éljen a császár!

Aztán két öreg ház közötti ösvényen kirohantam a kajai fővezérre. Itt én voltam az első egyike. Annyira, hogy én azt is láttam, midőn a falusiak lebujkáltak a pinczéikbe.

Beösmérem ugyan, hogy amidőn ezt később elbeszéltem, többen szememre vetették, hogy egy kissé mégis nagyon sebesen futottam el a többi pajtásaimhoz képest. Ámde csak azt mondom én erre, hogy szegényen ide, szegényen oda, a hol Ney Mihály visszahúzódott, ott Bertha Jóskának nincs mit szegyenleni, ha retirált.

Klipfel, Czebede, Pintó, meg a századbeli többi pajtások még odakünt csatáztak. Fogalmam sem volt még soha ilyen iszonyu zajról, zugásról és lármáról. Füstfelhőkbe borultak a házak, a cserép csak úgy hullott, repült az utcára. És a golyók, iszonyu robajjal, dörgéssel roncolták a falakat, a gerendákat.

Majd egyszerre minden oldalról tódulni kezdett a katonaságunk a faluba. Gyűltek minden felől, a sikátorokból, a sövényeken az árkokon keresztül. Hátrálás közben visszafordultak, puskatüzzel riasztgatták az üldöző ellenséget. Mindenféle ezredből összekeveredtek a katonáink. Ugy tódultak tépett, véres egyenruhákban, odahagyták még a csákójukat is. Hanem a szemük szikrázott, az arcuk lángolt a szenvedélytől. Dühöngtek a fiuk. Mert valóságos gyerekek voltak, mondom, hogy igazi gyerekek. Még ma is, sok évek múltán is szinte magam előtt látom őket. Csupa tizenöt-huszéves fiu, alig került olyan köztük, aki megpödör-

hette a bajuszát. Hanem a bátorság a francia fajnak született tulajdonsága.

A poroszokat öreg, kipróbált tisztek vezették, egyre azt ordítózva -

— Vorwärts! Vorwärts!

Mint az örült farkasok úgy törtettek előre, ordítózva ugráltak keresztül az árkokat, a gyöpüket. Mi valami huszan-harminczan egy csür sarkánál foglaltunk állást. Az átellenes kis kert nagy virágos fáit, mintha ma is látnám, és arrébb azt a kis kőfalat, amelyet megakartak mászni a betyár poroszok, hogy ott benyomuljanak a faluba, ámde a gyorstüzzel iszonyuan pusztítottuk őket. Csak a jó ég tudná, hány vért el köztülök amellet a kőfal mellett. Valósággal halomra hullottak a fal tövében, ámde mindig újabb és újabb erő tódult a helyükre. A golyó százával repült a fejünk felett. A vakolat, mint a porzó, hullott a fejünkre. A szalmafedel is szétbomlott. És a baloldali nagy csürajtót úgy szétlőtték, mint a rostát. Mert mi a csür háta mögöl csak akkor ugrottunk ki, ha megtöltöttük a puskánkat. És ha kilötte valamelyikünk a fegyvert a porosz csapatra, az legott visszahúzódott. Mig a fegyvert elsütöttük az csaknem egy szempillantásig tartott. Mindössze hogy czélba kaptuk a sok burkust, aztán megrántottuk a sarkányt. Puff! Dördült a puska. És mi már megint ben voltunk a csür mögött. De dacára az elővigyázatunknak, mégis már öt vagy hat elesett közülünk. Mi azonban nagy dühünkben nem ügyeltünk erre.

Én már a hetedszer tértem vissza a töltött fegyverrel. És épp czélba is kaptam a burkust, amikor egyszerre csak a fegyver kiesett a kezemből. Lehajoltam, hogy majd felemelem, de ekkor magam is reabuktam a fegyverre. A balvállamat meglöttek és a vér, mint a melegvíz, úgy folyt a mellemre. Hiába erőlködtem, nem bírtam feltápázkodni. Mindössze hogy még a falhoz oda-csusztam és odaültem. A vér már ekkor elborította a czombomat is. Megborzadtam, mert odagondoltam, hogy no most már én ezen a helyen meghalok.

A pajtásaim azonban csak tovább lövöldöztek a fejem fölött és a burkusok puska is egyre ropogott.

Folyt. köv.

Szerkesztői üzenet.

Szoboszlói hajdu. Levele érdemleges részét közöltük, de a többi résznek nem adok helyet. Ugy hiszem, hogy álláspontomat már elég világosan kifejtettem. Felelős szerkesztő.

Nyilttér.

Az egészség általános jólétére még mindig kevésbé ismert szer rendkívüli gyógyhatásáról a következő köszönő level ad bizonyosságot:

Bizonyítvány. Alóírott köszönetet mond Franz Wilhelm gyógyszerésznek Neunkirchen Bécs mellett, az 1900. jan. 22-én rendelt és postán megküldött **Wilhelm-féle anthiarthitikus és anthirheumatikus vértisztító theáért.** E thea teljes hatással volt, mielőtt fele elhasználtatt volna, 8 nap alatt a lábban és a bal csipőben érzett rettenetes rheuma fájdalmakat, melyek már közel 3 hónapja tartottak és álmatlan éjszakákat okoztak s minden orvos szerrel daczolnak enyhítette, úgy hogy az ágyat elhagyhattam s a házi teendők elvégzését ismét megkezdhettem. Ajánlom mindenkinek, kik ezen bajban szenvednek, tegyenek kísérletet a Franz Wilhelm Neunkircheneri gyógyszerész vértisztító theájával.

Teljes tisztelettel **Barb. Huber** „zum Rössli.“ Aesch-Nestenbach, Kanton Zürich Schweiz 1900, Február 10. 5.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Ebesi ártézi víz a legjobb legégszesebb üdítő ital. Kapható minden fűszerüzletben, kávéházak és vendéglőkben. Főraktár: Piacz-u. 7. sz.

Kossuth-u. 42 számú új emeletes ház jutányos áron eladó, esetleg egy kisebb ház vagy földbirtokkal elcserélhető.

Új boros hordók I. rendű készítmény, minden nagyságban megrendelhetők Debreczeni Lajos hentes üzletében Verbócy utca 8.

Kiváló jó privát koszt bent a házban vagy kihordásra is, igen jutányosan kapható nálam. Kossuth u. 25 sz. Miklóssy ház. Roman Edéné, Kovács Gizella.

8 lóerejű gőzeséplő garnitúra olcsón eladó Székely Imrénél Szoboszlón. 3/X. 180 h. sz.

Czimbalmokat és iskola vagy kiját-szott hegedűket bámulatos olcsó árban beszerezhető. Iskola hegedű legfinomabb 8 kor. vonóval együtt. — Czimbalom részlet-fizetésre és kitűnő hurokat is tartok. Tóth János műhangszer készítő főter 41. kapu alatt.

Pinczér tanóncznak két jóra való fiu Márkus Jenő Dréher sör-csarnokába felvétetik.

A nagyerdőn két tengeri góré bérbe kiadó. Tulajdonosa Török Gábor erdőmester.

Polgári iskolai magán tanuók tanítását elvállalom havi 12 frtért. Siker biztos. Levelek kollegiumba kéretnek joghallgató címre.

Világhírű szilvórium

Bartholovich Antal fia eszéki főzdejéből.

Egyedüli főraktár:

Kontsek Gézánál

DEBRECZEN.

1878 évi	1 lit. üvegben	frt	1.10
1878	"	"	— 65
1875	"	"	1.20
1867	"	"	1.35
1862	"	"	1.55
1843	"	"	1.75
1834	"	"	2.20
Cabinet	1	"	2.75

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

Butorok

saját gyártmány, solid kivitelben, a legegyszerűbbtől a legfinomabbig mindenféle stylben, legelőnyösebben beszerezhető

Lamberger és Társa

butorgyárosoknál

Üzlethelyiség: Debreczen. Gyárhelyiség: Szalka-u. 5. Piacz-u. 71.

Gyárunkban mindennemű

butorok

megrendelésre rajz és tervek szerint elfogadtatnak.

Gyors és pontos kiszolgálát biztosítatik.

Artézi és szivattyús kutak

furására községek, gyárak, gazdaságok és magányosok részére jutányos feltételek mellett ajánlkozik

Guró Lőrincz

kuturómester és vállalkozó, ki 15 év lefolyása alatt 200-nál több sikerült furtkutatót létesített. Megrendelések címre: Debreczen, Varga-u. 20 sz. intézendők.

Gyümölcs-, főzelék és huskonservákat, aszalt főzeléket ajánl a legjobb minőségben az

„Első Kecskeméti Conservgyár“
Kecskeméten.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Van szerencsénk a n. é.-közön séget értesíteni, hogy raktárunk

női divat osztályát

az őszi-téli idényre a legújabb

Szines és fekete selyem
Gyapju női ruhaszövet
Flanell, mosó velez
Téli kendő, sál
Ruhadíszek és belésárakkal

dusan felszereltük.

A Kunz József és Társa cégtől átvett árukat pedig

rendkívüli jutányos áron árusítjuk ki.

Kiváló tisztelettel

Donogán és Somossy

Kunz József és társa utódai.

20 kr.

egy kiló finom

csemege szőlő

3-4 kilós kosarakban

Szabó Lajos fiai cégnél.

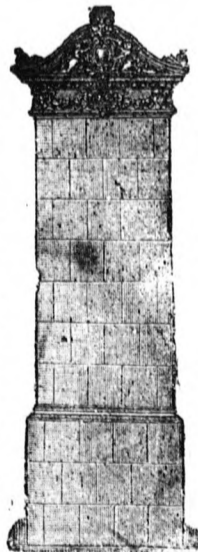
Debreczen, Tisza palota.

Kiadó**nagy garcon lakás**

külön udvarral, faskamara padlás és pincze helyiséggel, esetleg 2 lakásnak is beosztható.

Értekezhetni Hájó u. 2. sz. Molnár Albert tulajdonossal.

Raktárhelyiség változtatás miatt a raktáron levő, elősmert legjobb minőségű

Eperjesi cserép kályhák
leszállított árak mellett,

továbbá:

Főzőedények, takarékkonyhák, épület-vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek és töltények

nagy választékban

a legjutányosabb árban

kaphatók:

Kovács Gyula vasüzletében

a „BIKA“ szálloda mellett.